

JULIA TATARA

ur. 1930; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, okupacja niemiecka, Żydzi, ukrywanie się Żydów, Kalinowszczyzna, Białkowska Góra, pomoc Żydom

Zagłada Żydów z Lublina

U nas na dole Żydówka mieszkała, taka ładna, wysoka. Później ją Niemcy zabrali, gdzieś wywieźli i podobno zabili, bośmy się dowiadywały.

Jak już ciemno [było] to stawaliśmy w oknie i wyglądaliśmy. Raz o mały włos nie poginęliśmy, bo Niemiec zobaczył nas z dołu i strzelił. Gdzieś ta kula poleciała zamiast do nas, to nad nami i przestałyśmy w te okna wyglądać. Rano jak szłam do szkoły, to moja mamusia mówiła: „Nie idź dziecko, nie wolno tylko tędy [chodzić]”. Wyprowadzali ich jezdnią, ja mieszkałam na górze [i] była też druga góra, a jezdnia była dołem. To oni biedni nieśli pierzyny, poduszki, na co to nieśli [to] ja nie wiem, ale później [jak] ich zabijali, [to] wyrzucali to wszystko. [Niemcy] zabijali tych Żydów [tak], że [oni] leżeli na jezdni cały czas, a później dopiero na takie jak gdyby dorożki zbierano [ciała] tych Żydów. Może i Polaków [Niemcy] zagonili do roboty, bo to oni tak rzucali, tak jak nawet zwierzątek się nie rzuca, jak oni rzucali [ciała] tych Żydów. Wszystkich, czy młodych, czy starych jak im się [podobало]. Chodziłam i liczyłam ilu ich [tam leży], mama się dowiedziała, bo nie chciałam jeść [od tego widoku]. O Boże, ile ja ich naliczyłam dwadzieścia, trzydzieści osób. Prawie codziennie oni bili i gonili tych Żydów. Tam z paru może się uratowało, ale to tylko z paru, bo tak to biedne takie były, uciekali, gdzie mogli, [ale] nie mieli gdzie uciekać, tylko po piwnicach [czasem się schowali], jak dobra jakaś rodzina [się trafiła]. Byli w polach tam trochę, takie było pole, to myśmy, [jak to] dzieci wykopali takie doły i w tych dołach ci Żydzi się ukrywali. Jakieś tam chowałyśmy im szmaty, jakieś coś żeby było im cieplej. [Jednak] gdzie [tam], Niemcy wszędzie ich znaleźli. Kiedyś pamiętam, jak Niemcy poszli z karabinami i całą rodzinę zabili i babcie, i młodych, i starszych.

Data i miejsce nagrania	2010-08-31, Lublin
Rozmawiał/a	Emilia Kalwińska
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"